

BONUS OBVESTILA JUNIJ 2014

Pred nami je dolgo, vroče poletje... Preden se vsaj za trenutek prepustite dopustniškemu razpoloženju, bi vas želeli opozoriti na nekaj novosti, ki se nam obetajo.

1. Sprejeta novela Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1)

V Uradnem listu RS 32/2014 z dne 5.5.2014 je bila objavljena novela Zakona o preprečevanju dela na črno. Zakon je pričel veljati 20. maja, v večjem delu pa se bo pričel uporabljati 20. avgusta letos.

Povzemimo najprej nekaj vsebinskih novosti:

1. Zakon prinaša sistem vrednotnic za **osebno dopolnilno delo**, ki bodo uveljavljene z **novim letom**. Kot osebno dopolnilno delo se bo še naprej lahko opravljalo dela, kot so občasna pomoč v gospodinjstvu, nabiranje in prodaja gozdnih sadežev in zelišč ter druga manjša dela, pa tudi izdelovanje izdelkov domače in umetne obrti ter njihova prodaja ... Po novem bo to delo urejeno po načelu vsako delo šteje. **Pokojninsko in zdravstveno zavarovanje se bo plačevalo prek sistema vrednotnic**. Naročnik del bo moral za vrednotnico vsak mesec odšteti pavšalni znesek v višini devet evrov, od tega bo šlo sedem evrov za pokojninsko, dva evra pa za zdravstveno zavarovanje izvajalca del. Ta bo z eno vrednotnico prišel do enega dneva pokojninske dobe. Postopek pridobitve vrednotnice bo zelo enostaven. Vrednotnico bo namreč mogoče kupiti prek spleta, tisti, ki spleta ne uporabljajo, bodo to lahko uredili na upravni enoti. Poleg prispevkov, ki se bodo plačali preko vrednotnice, pa je seveda še vedno potrebno plačati dohodnino (25 % akontacijo).
2. Kratkotrajnega dela po novem ne bo več potrebno prijavljati na Upravni enoti, temveč bo samo potrebna prijava na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. V tem trenutku pa še vedno velja, da je kratkotrajno delo potrebno prijaviti na Upravni enoti. Več o kratkotrajnem delu pišemo v nadaljevanju.
3. Zakon širi možnost nadzora. Po novem bo namreč nad delom in zaposlovanjem na črno, ki trenutno sodi med pristojnosti tržne oz. delovne inšpekcije, bdela carinska uprava s svojimi mobilnimi enotami.

4. Bistvena novost pa je višina kazni: Pravna ali samozaposlena oseba se lahko kaznuje z globo v razponu **2.000 do 26.000 evrov, kadar opravlja dejavnost, ki ni določena v ustanovnem aktu**. Zato vam svetujemo, da preverite, za kaj je vaše podjetje registrirano in v primeru, **da opravljate dejavnost, za katero niste registrirani, na VEM točki svoje podjetje dodatno registrirate za opravljanje teh dejavnosti**.
- Delodajalca, ki omogoča delo na črno, se lahko kaznuje z globo v razponu od 2.600 do 15.600 evrov. Za delodajalca, ki zaposluje delo na črno, pa je določena globa v razponu od 5.000 do 26.000 evrov. Tega lahko doleti tudi 5-letna prepoved postopkov javnega naročanja in upravičenosti do javnih sredstev in sredstev EU. Globa za nedovoljeno oglaševanje znaša 15.600 evrov. Zakon določa tudi, da se prekrške, storjene iz koristoljubnosti ali za pridobitev večje protipravne premoženjske koristi, kaznuje s trikrat višjo globo od predpisane globe.

Še nekaj nasvetov in informacij:

Prijavite delo družinskih članov, ki vam občasno pomagajo v podjetju, kot kratkotrajno delo.

Poglejmo, kaj pravi zakon:

Za kratkotrajno delo se **šteje brezplačno opravljanje dela v mikrodržbi ali zavodu z najmanj enim in največ 10 zaposlenimi ali pri samozaposleni osebi z največ 10 zaposlenimi**, kadar ga opravljajo:

- **zakonec ali zunajzakonski partner** ali partner v registrirani istospolni skupnosti **lastnika ali solastnika** mikrodržbe ali zavoda ali samozaposlene osebe,
- **zakonec ali zunajzakonski partner ali partner** v registrirani istospolni skupnosti **enega od staršev** lastnika ali solastnika mikrodržbe ali zavoda ali samozaposlene osebe,
- **oseba, s katero je lastnik ali solastnik mikrodržbe ali zavoda ali samozaposlene osebe v sorodu v ravni vrsti do prvega kolena,**
- **starši in otroci zakonca** ali zunajzakonskega partnerja ali partnerja v registrirani istospolni skupnosti lastnika ali solastnika mikrodržbe ali zavoda ali samozaposlene osebe.

Delo osebe iz prejšnjega odstavka se lahko opravlja največ 40 ur mesečno.

Delodajalec vodi evidenco o opravljenem kratkotrajnem delu, ki vsebuje:

- osebno ime, naslov in davčno številko osebe, ki opravlja kratkotrajno delo,
- uro začetka in zaključka opravljanja kratkotrajnega dela, kot jo je potrdila oseba, ki opravlja kratkotrajno delo, po dnevih,
- skupno število ur opravljenega kratkotrajnega dela na mesečni ravni.

Evidenco o opravljenem kratkotrajnem delu predloži delodajalec v podpis osebi, ki opravlja kratkotrajno delo, dnevno ob začetku in zaključku opravljanja kratkotrajnega dela. Za

izvajanje nadzora delodajalec hrani evidenco še dve leti po prenehanju opravljanja kratkotrajnega dela osebe, ki je to delo opravljala.

V skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju je oseba, ki opravlja kratkotrajno delo, zavarovana za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Kratkotrajno delo ni delo na črno.

Kaj še se ne šteje kot delo na črno?

Za delo na črno ne štejejo:

- sosedska pomoč (če ni sklenjene pogodbe in je delo opravljeno brez plačila),
- sorodstvena pomoč (brezplačno opravljanje del in storitev, ki jih opravi posameznik v sorodstvu do vključno drugega kolena),
- nujno delo (preprečitev nesreč ali odstranitev posledic naravnih ali drugih nesreč),
- humanitarno delo, karitativno delo, delo za invalidske organizacije in prostovoljsko ter dobrodelno delo (brezplačno delo za organizacije, ki imajo status humanitarne, karitativne ali invalidske organizacije),
- osebno dopolnilno (o tem smo pisali na začetku),
- kratkotrajno delo, (o tem smo pisali zgoraj).
- Za delo ali zaposlovanje na črno tudi ne šteje brezplačna pomoč na kmetijah, planinah in skupnih pašnikih ob sezonskih konicah.

2. Nekaj informacij o E-računih za javno upravo po 1.1.2015

S 1.1.2015 bo stopila v veljavo zahteva, da bo moral biti vsak račun, posredovan v javni sektor, elektronski. Preprosto povedano to pomeni, da boste morali vsi, ki opravljate storitve ali dobavljate blago v javni sektor, če so torej vaši kupci šole, zdravstveni domovi, občine..., račun namesto v papirni obliki poslati elektronsko.

Kaj pomeni datum 1.1.2015?

Datum 1.1.2015 je meja, ki je vezana na datum prejema računa. To pomeni, da datum izdaje in datum storitve na računu nista pomembna, ampak je pomemben datum prejema računa. Če bo kupec iz javnega sektorja prejel račun 31.12.2014, bo lahko račun prejel tudi v papirni obliki. V kolikor bo kupec iz javnega sektorja račun prejel 1. oz. 2.1.2015, bo lahko prejel le e-račun. V kolikor bo prejel račun v papirni obliki, ga bo moral zavrnil.

Na prihajajoči datum se bo potrebno temeljito pripraviti, da se bomo izognili morebitnim težavam. Predhodno bo potrebno preizkusiti programe, v katerih izdajamo račune, urediti si bomo morali bazo kupcev, preizkusiti je potrebno elektronske poti za izmenjavo e- računov. Ravno tako ne smemo pozabiti na dejstvo, da veljavnost e-računa zagotavlja davčni zavezanec sam. Zato moramo poskrbeti za zanesljivo revizijsko sled med računom in opravljeno transakcijo.

Da vas že predhodno seznanimo s postopki le tega, smo vam pripravili nekaj osnov, kako to v praksi obdelovati.

Najprej nekaj s področja programa Pantheon. V Pantheonu imate vsi uporabniki odprt brezplačen eNabiralnik za izdajanje in prejemanje eRačunov. Da pa boste le tega lahko začeli uporabljati, pa boste morali storiti še sledeče:

- z digitalnim potrdilom registrirati zastopnika in podjetje ter oddati vse pooblaščenice,
- ali pa natisniti in izpolniti obrazec, zastopnik ga mora podpisati in žigosanega poslati na: prodaja@zzi.si, kjer vam registracijo uredijo.

Že v nekaj dnevih boste brezplačno prejeli prve e-račune v svoj eNabiralnik, viden preko spleta in v sistemu Pantheon. Seveda boste lahko pooblastili tudi svojega računovodjo za vpogled: na spletni strani boste dodali uporabnika boste zanj kreirali registracijo. Portal mu bo po e-pošti poslal povabilo, nato si bo sam določil geslo in potem bo lahko začel s pregledovanjem e-dokumentov.

Seveda pa tudi vsi, ki **ne uporabljate Pantheona**, lahko kreirate in pošiljate eRačune s pomočjo spletnih bank, nekatere banke bodo ponudile storitev preko svojih aplikacij, v drugih primerih pa se lahko poslužujete portala UJPnet na spletnem naslovu <http://www.ujp.gov.si/>, kjer je objavljena tudi zgibanka o vseh informacijah glede eRačuna http://www.ujp.gov.si/DocDir/e-racuni/eracun_proracunski_uporabniki_a4_press.pdf.

Čeprav piše, da je aplikacija namenjena elektronskemu poslovanju proračunskih uporabnikov, se pravi za javni sektor, so nam zagotovili, da bomo preko te aplikacije lahko elektronsko poslovali tudi v gospodarskem sektorju, vse kar potrebujemo je digitalno potrdilo in prijava.

Jeseni vas bomo podrobneje seznanili s postopki izdajanja in prejemanja e-računov.

Obveščamo vas, da bomo v četrtek, 2.10.2014, organizirali drugi BONUS dan. Ena od nosilnih tem dogodka bodo tudi e-računi. Vljudno vas vabimo, da si rezervirate čas in se nam pridružite na dogodku. O kraju in poteku dogodka vas bomo še obvestili.

Pripravili:

Zlatka Ilešič,

Klavdija Skubic,

Marija Tomc Muc

Biro BONUS, junij 2014